

Metodický pokyn
ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky
na úseku štátnej správy
č. 3003/2005 - 620
k efektívnosti implementácie
Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č.473/2003 o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s článkom 73 nariadenia Komisie (ES) č. 817/2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu, vydáva tento metodický pokyn:

Článok 1

Zoznam podopatrení Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat

Agroenvironment a životné podmienky zvierat predstavuje tieto podopatrenia

- a) základná schéma,
- b) ochrana proti erózii na ornej pôde - stabilizačný oševný postup
- prijateľná veľkosť parcely,
- c) ochrana proti erózii vo vinohradoch,
- d) ochrana proti erózii v ovocinárstve,
- e) zatrávňovanie ornej pôdy,
- f) ochrana biotopov poloprírodných a prírodných trvalých trávnych porastov,
- g) nelesná drevinová vegetácia,
- h) ochrana vodných a mokrad'ových biotopov,
- i) chov a udržanie ohrozených druhov zvierat,
- j) ekologické poľnohospodárstvo.

Článok 2

Základná schéma

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) udržiava obhospodarovanú pôdu v kultúrnom stave¹⁾,
- b) dodržiava stanovenú záťažnosť pôdy - maximálne 1,6 VDJ/ha celej plochy podniku; minimálne 0,3VDJ/ha trvalých trávnych porastov ak príslušný orgán pre ochranu životného prostredia neurčí inak,
- c) neaplikuje čistiarenské kaly alebo dnové sedimenty na celej výmere podniku a na plochách znevýhodnených oblastí s environmentálnymi obmedzeniami,
- d) dodržiava podmienky obmedzenia používania hospodárskych hnojív na maximálne 135kg N/ ha za rok,
- e) dodržiava pre orné pôdy pravidlá vyrovnaného osevného postupu bez monokultúr pričom žiadna z intenzívnych plodín (obilovina vrátane kukurice na zrnó alebo olejnína alebo okopanina) nesmie presiahnuť výmeru 50% ornej pôdy,
- f) dodržiava zásady aplikácie prípravkov na ochranu rastlín na orné pôdy a trvalé trávne porasty s písomným potvrdením Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho,

¹⁾ Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy

- g) nerozorie trvalé trávne porasty počas celej doby záväzku,
- h) dodržiava zásady aplikácie prípravkov na ochranu rastlín v ovocných sadoch a vinohradoch v zmysle integrovanej produkcie s písomným potvrdením Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho,

Článok 3

Ochrana proti erózii na ornej pôde – stabilizačný oseedný postup

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) pestuje v oseednom postupe minimálne šesť plodín, z toho štyri hlavné plodiny, z toho podiel ozimín tvorí minimálne 30 % a podiel viacročných krmovín minimálne 10%,
- b) pestuje minimálne 10% medziplodín,
- c) realizuje minimálne 70%-nú pokryvnosť ornej pôdy v jesennom a zimnom období od 15.októbra do 1.marca.

Článok 4

Ochrana proti erózii na ornej pôde – prijateľná veľkosť parcely

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) rozdelí parcelu na menšie bloky minimálne 10 metrov širokými stabilizujúcimi pásmi obsiatymi d'atelinotrávami resp. trávami na semeno pričom stabilizujúce pásy realizuje po vrstevnici v maximálnej vzdialenosti medzi pásmi 200 metrov,
- b) kosí zatrávnené plochy pásov minimálne dvakrát ročne,
- c) dodržiava zásady nevyhnutnej bodovej aplikácie herbicídov na zatrávnených pásoch počas prvých dvoch rokov s písomným potvrdením Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho; u ekologických poľnohospodárov sa táto možnosť zakazuje.

Článok 5

Ochrana proti erózii vo vinohradoch

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) realizuje pokrytie pôdy v každej druhej uličke vinohradu od 1.novembra. do 30.apríla, zatrávnením, pokrytím slamou alebo senom, mulčovaním kôrou alebo realizuje hospodárenie na terasách,
- b) nahlási mimoriadne opatrenia na pôde (odstraňovanie a nová výsadba, zúrodňovacie práce) ešte pred ich realizáciou kontrolnému úradu.

Článok 6

Ochrana proti erózii v ovocných sadoch

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) realizuje pokrytie pôdy v každej druhej uličke ovocného sadu počas desiatich mesiacov v roku od 1.august do 31. mája zatrávnením, pokrytím slamou alebo senom, mulčovaním kôrou alebo realizuje hospodárenie na terasách,

- b) nahlási mimoriadne opatrenia na pôde (odstraňovanie a nová výsadba, zúrodňovacie práce) ešte pred ich realizáciou kontrolnému úradu.

Článok 7

Zatrávňovanie ornej pôdy

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) zatrávni ornú pôdu uznaným osivom trávnych zmesí²⁾ najneskôr do 30.mája prvého roku záväzku,
- b) v prvých dvoch rokoch päťročného záväzku zatrávnenú plochu iba kosí a to minimálne 2 krát ročne a pokosenú hmotu zberá,
- c) realizuje na zatrávnenej pôde následne obhospodarovanie podľa základnej schémy pre trvalé trávne porasty alebo pre ekologické poľnohospodárstvo (trvalé trávne porasty).

Článok 8

Ochrana biotopov poloprírodných a prírodných trvalých trávnych porastov

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) dodržiava stanovenú zaťaženosť pôdy - maximálne 0,6 VDJ/ha, minimálne 0,3VDJ/ha ak príslušný orgán pre ochranu životného prostredia neurčí inak,
- b) úplne vylúči používanie minerálnych hnojív a hnojovice;
- c) aplikuje maximálnu dávku organických hnojív 50 kg N 1x za 2 roky, pričom na vlhkomilných a slatinných trávnych porastoch úplne vylúči dodatočné hnojenie,
- d) úplne vylúči aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín okrem nevyhnutne povolenej bodovej aplikácie s písomným potvrdením Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho; u ekologických poľnohospodárov sa táto možnosť zakazuje,
- e) dodržiava početnosť a predpísané termíny kosieb stanovené príslušnou poverenou organizáciou,
- f) realizuje šetrné podmienky pasenia (stanovený počet kusov VDJ/ha) pod dozorom pastiera,
- g) realizuje podmienky šetrného košarovania (min. plocha na 1 VDJ je 10 m² v košari) s pravidelným denným prekladaním košiarov; na vlhkomilných a slatinných trávnych porastoch je košarovanie vylúčené,

Článok 9

Nelesná drevinová vegetácia

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) realizuje prerezávku porastov v pravidelných cykloch raz za päť rokov, pričom ponecháva aj niektoré odumreté stromy ak sú hniezdiskom pre vtáky,
- b) realizuje údržbu v nelesnej drevinovej vegetácii; kosí ľahkou mechanizáciou alebo ručne a odstraňuje pokosenú hmotu a prípadné skládky odpadov,
- c) obnovuje nelesnú drevinovú vegetáciu pravidelnou výsadbou pôvodných druhov stromov a kríkov a vysadené prvky ochráni pred poškodením,

² Zákon č.291/1996 Z.z. o odrodách a osivách v znení neskorších predpisov.

- d) neaplikuje hnojivá a chemické prípravky vo vzdialenosti 5 metrov od nelesnej drevinovej vegetácie.

Článok 10

Ochrana vodných a mokrad'ových biotopov

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) realizuje kosby trávnych častí dvakrát ročne ľahkou mechanizáciou alebo ručne a odstraňuje pokosenú hmotu podľa stanovených podmienok odbornej organizácie,
- b) udržiava vegetačný kryt biotopov napr. prerezávkami, odstraňovaním odumretých krovín a stromov podľa stanovených podmienok odbornej organizácie,
- c) zamedzí vstupu a znečisteniu biotopov pasúcimi sa zvieratami budovaním oplôtkových systémov z prírodných materiálov.

Článok 11

Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) predloží potvrdenie príslušnej uznanej chovateľskej organizácie o zaradení do platného chovného programu pre príslušné plemeno,
- b) predloží potvrdenie o zápise zvierat v plemennej knihe príslušného chovu,
- c) dodržiava minimálne štandardy v chove, hygiene a životných podmienok zvierat ³⁾

Článok 12

Ekologické poľnohospodárstvo

Finančné prostriedky poskytne Pôdohospodárska platobná agentúra tomu žiadateľovi, ktorý

- a) dodržiava podmienky podľa osobitného predpisu ⁴⁾⁵⁾
- b) počas celej doby realizácie záväzku je vedený v zozname ekologických výrobcov ⁴⁾, vedie predpísané záznamy a má ročné správy o vykonanej kontrole,
- c) dodržiava stanovenú zaťaženosť pôdy; maximálne 1,6 VDJ/ha celej plochy, minimálne 0,3 VDJ/ha trvalých trávnych porastov ak príslušný orgán pre ochranu životného prostredia neurčí inak,
- d) neaplikuje čistiarenské kaly a komposty z týchto kalov na celej výmere podniku.

Článok 13

Kontrola plnenia podmienok

- (1) Kontrolu dodržania podmienok Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra alebo ňou poverená príslušná odborná organizácia.
- (2) Za porušenie podmienok Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat sa objem poskytnutých finančných prostriedkov zníži alebo sa tieto vôbec neposkytnú.

³⁾ Zákon č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁴⁾ Zákon č. 421/2004 Z.z. o ekologickom poľnohospodárstve

⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2092/1991 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych výrobkov a príslušných označeniach poľnohospodárskych výrobkov a potravín v znení neskorších predpisov

Článok 14
Zníženie alebo neposkytnutie finančných prostriedkov

- (1) Za porušenie podmienky podľa článku 2 písm. a), b), d), e); článku 3 písm. a), b); článku 4 písm. a), b); článku 5 písm. a), b); článku 6 písm. a), b); článku 7 písm. b), c); článku 8 písm. a), c), e), f), g); článku 9 písm. a), b), c) d); článku 10 písm. a), b), c); článku 11 písm. c); článku 12 písm. a) len v prípadoch keď inšpekčná organizácia preradí časť výmery do konverzie; a písm. c) sa finančné prostriedky v danom roku znížia o 25%,
- (2) Pri porušení viacerých podmienok podľa odseku (1) sa finančné prostriedky znížia za porušenie každej podmienky o 25 % až do 100 %,
- (3) Pri opakovanom porušení niektorej z podmienok podľa odseku (1) v priebehu trvania záväzku sa finančné prostriedky v danom roku neposkytnú,
- (4) Za porušenie podmienky podľa článku 2 písm. c), f), g), h); článku 3 písm. c); článku 4 písm. c); článku 7 písm. a); článku 8 písm. b), d), článku 11 písm. a), b); článku 12 písm. a) keď inšpekčná organizácia preradí celú výmeru do konverzie, b), d) sa finančné prostriedky v danom roku neposkytnú.

Článok 15
Spoločné ustanovenia

- (1) Efektívnosť implementácie Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat, zníženie alebo neposkytnutie finančných prostriedkov za ich nedodržanie sa vzťahujú na fyzické osoby a právnické osoby v poľnohospodárskej výrobe, ktoré realizujú jednotlivé podopatrenia Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat.
- (2) Pri uplatnení zníženia alebo neposkytnutia finančných prostriedkov podľa tohto metodického pokynu nie sú dotknuté pokuty za priestupky, iné správne delikty a krátenie platieb podľa osobitných predpisov⁶⁾.
- (3) Metodický pokyn k efektívnosti implementácie Agroenvironmentu a životných podmienok zvierat premietne Pôdohospodárska platobná agentúra do zmlúv uzatváraných pri žiadostiach o podporu v rámci opatrenia Agroenvironment a životné podmienky zvierat.

Článok 15
Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 2. mája 2005.

Zsolt Simon
minister

⁶⁾ Napríklad: Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení zákona č. 555/2004 Z. z., Vyhláška MP SR č. 26/2000 Z. z. ktorou sa ustanovujú typy hnojív, obsah rizikových prvkov, podmienky odberu, skladovania a metódy skúšania hnojív, pestovateľských substrátov a pôdnych pomocných látok v znení neskorších predpisov, Zákon č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov, Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, Zákon č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiareského kalu a dnových sedimentov do pôdy v znení zákona č. 364/2004 Z. z., Zákon č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 421/2004 Z. z. o ekologickom poľnohospodárstve, Zákon č. 291/1996 Z. z. o odrodách a osivách v znení zákona neskorších predpisov, Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR č. 1340/2005-620 o krátení platieb za nedodržanie podmienok Správnej farmárskej praxe